

Doktora Rehberi

İleri

Doktora

Doktora Yeterlik Sınavına Hazırlık — Strateji ve İpuçları

Yeterlik sınavının yapısı, yazılı ve sözlü aşamaları, hazırlık stratejileri ve sık sorulan soru tipleri.

Zafer Hoca · Yayın: 03.04.2026 · 1 dk okuma

Yeterlik Sınavı Nedir?

Doktora yeterlik sınavı, doktora öğrencisinin ders dönemini tamamladıktan sonra girdiği ve bağımsız araştırma yapabilecek yetkinliğe sahip olduğunu kanıtlaması gereken kritik bir sınavdır. İki aşamadan oluşur: yazılı ve sözlü. İki hakkınız vardır — ikisinde de başarısız olursanız programdan çıkarılırsınız.

Yazılı Aşama

Genellikle 3-4 saat sürer. Alanınızın temel konularından açık uçlu sorular sorulur. Bazı bölümler çoktan seçmeli format da kullanabilir. Sorular genellikle sentez, analiz ve eleştirel düşünme gerektiren türdendir — ezber bilgi yetmez.

Örnek soru tipleri: Alanınızdaki iki teoriyi karşılaştırın ve eleştirin. Bir araştırma problemine yönelik yöntem önerisi geliştirin. Verilen bir makaleyi metodolojik açıdan değerlendirin. Alanınızdaki güncel tartışmaları özetleyip pozisyon alın.

Sözlü Aşama

Yazılı sınavı geçtikten sonra (genellikle 1-2 hafta içinde) jüri önünde sözlü sınava girilir. 3 veya 5 kişilik jüri sorularını yöneltir. Süre genellikle 45-90 dakikadır. Jüri yazılı sınavdaki cevaplarınızı derinleştirebilir veya tamamen farklı sorular sorabilir.

Hazırlık Stratejisi

3 Ay Öncesinden Başlayın:

- Kaynak listesi oluşturun:** Bölümünüzün yeterlik sınavı konularını ve önerilen kaynakları isteyin. Daha önce sınava giren öğrencilerden bilgi alın.
- Konu haritası çıkarın:** Her konuyu bir sayfada özetleyin — temel kavramlar, önemli teoriler, kritik isimler, güncel tartışmalar.
- Geçmiş sorulara çalışın:** Bölümünüzün geçmiş yeterlik sorularını edinin (birçok bölüm arşiv tutar). Bu soruların yapısını anlayın.
- Pratik yapın:** Zamanlı olarak yazılı cevap yazmaya çalışın. Arkadaşlarınızla sözlü soru-cevap pratiği yapın.
- Danışmanınızla konuşun:** Zayıf alanlarınızı belirleyin ve odaklanın.

Sözlü Sınavda Dikkat Edilecekler

1. "Bilmiyorum" demekten korkmayın — ama düşünce sürecinizi gösterin: "Bu konuda kesin bilgim yok ama şu çerçeveden yaklaşırsam..."
2. Cevaplarınızı yapılandırın — "Üç açıdan değerlendirebiliriz: birincisi..., ikincisi..., üçüncüsü..."
3. Kendi tez konunuzla bağlantı kurun — jüri bunu olumlu değerlendirir.
4. Sakin ve profesyonel olun — tartışmaya girmek yerine görüş farklılıklarını kabul edin.

Etiketler: #Doktora #Sınav #Strateji

YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin. Zafer Hoca kursları:
zaferhoca.com.tr/magaza